

RESERVILÄISLIITTO

**Julkaisuvapaa
18.2.2017 kello 13.00**

Reserviläisliiton toiminnanjohtaja Olli Nybergin juhlapuhe Naantalin Reservinaliupseerit ry:n 60-vuotisjuhlassa 18.2.2017, Heikkilän kasarmin sotilaskoti

Kunnioitetut sotiemme veteraanit ja lotat, juhliivan yhdistyksen arvoisa herra puheenjohtaja ja jäsenet, hyvät naiset ja miehet

Olemme kokoontuneet tänne Heikkilän kasarmin sotilaskotiin juhlimaan yhdistyksenne 60-vuotista taivalta. Vuonna 1957 perustettu Naantalin Reservinaliupseerit kuuluu jäsenenä Suomen suurimpaan maanpuolustusjärjestöön, vajaata kahta vuotta aiemmin perustettuun Reserviläisliittoon. Olette osa Suomen suurinta ja aktiivisinta maanpuolustusjärjestöä. Kerron tästä myöhemmin lisää mutta ensin palataan hetkeksi historiaan.

Ensimmäiset reservinaliupseeriyhdistykset syntyivät jo 1930-luvun alkuvuosina mutta vain harva näistä jatkoi toimintaansa sotien jälkeen. Tämä oli luonnollista, sillä moni aktiivijäsen menehtyi sotavuosina ja lepää nyt sankarihaudoissa.

Monet hengissä selvinneistä olivat menettäneet kotinsa, omaisuutensa ja usein myös elinkeinonsa sekä terveytensä, jolloin uuteen alkuun pääseminen vei kaikki voimat. Ja monen rintamalta palanneen veteraanin elämän täytti sotien jälkeisinä vuosina puute ja kurjuus, maan jälleenrakennus sekä voimakas pelko tulevasta.

Elettiin Lapin sodan jälkeen yhteiskunnallisesti erittäin levotonta aikaa. Kukaan ei tiennyt, onnistuisiko Suomi jatkamaan elämäänsä länsimaisena demokratiana vai tulisiko meistä Neuvostoliiton varjossa elävä kansandemokratia kuten itäisen Euroopan maissa yksi toisensa jälkeen kävi. Neuvostoliiton johtama Valvontakomissio toimi Suomessa käytännössä varjohallituksena, joka vaati milloin mitäkin. Välillä mahtikäskyjä jyrähdeltiin meille Kremlistä saakka.

Jatkosodan jälkeen perustettu Suomen Kansan Demokraattinen Liitto, SKDL nousi maaliskuun 1945 eduskuntavaaleissa maan toiseksi suurimmaksi puolueeksi. Sen lippujen alla toiminut laitavasemmisto terrorisoi maata lakoilla ja mielenosoituksilla. Tätä toimintaa nähtiin paljon myös täällä Turussa. Yksinomaan vuonna 1947 Turussa järjestettiin 59 työtaistelua, joissa oli mukana 15.000 varsinaissuomalaista.

Tämän toiminnan tahtotilan ja tavoitteen tiivistä hyvin SKDL:n eduskuntaryhmän puheenjohtaja Hertta Kuusinen, joka maaliskuussa 1948 julisti Helsingin messuhallissa, että Tšekkoslovakian tie olisi myös meidän tiemme. Tällä hän viittasi edellisessä kuussa Tšekkosloveniassa tapahtuneeseen vallankaappaukseen, jolla maasta tuli puolen vuosisadan ajaksi kommunistinen kansandemokratia.

Huhuja tulevasta vallankaappauksesta liikkui keväällä 1948 paljon. Puolustusvoimat kohotti valmiuttaan, asepalveluksessa olevien lomien peruttiin ja aseistettuja sotilasosastoja tuotiin aina välillä Helsingin keskustan tuntumaan. Valtiollisen poliisin ja Liikkuvan poliisin asevarastoja siirrettiin paikkoihin, joista vallankaappausta yrittävien olisi niitä vaikeampi saada käsiinsä.

Tilanne alkoi rauhoittua huhtikuussa, kun Suomi solmi Neuvostoliiton kanssa YYA-sopimuksen. Tämän myötä Kreml mitä ilmeisemmin veti tukensa pois laitavasemmistomme kaappaussuunnitelmilta. Kun Moskova-kortilla ei enää voinut kansaa ja muita puolueita pelotella, kärsi SKDL kesän 1948 eduskuntavaaleissa raskaan tappion ja olot Suomessa alkoivat pikkuhiljaa rauhoittua.

SKDL:n yhteiskunnallista asemaa heikensi olennaisesti myös se, ettei Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue SDP enää suostunut yhteistyöhön ääriavasemmiston kanssa. SKDL ajautuikin tämän seurauksena oppositioon lähes kahdeksi vuosikymmeneksi.

Lakkoilu ja levottomuudet jatkuvat kuitenkin edelleen eri puolilla maata. Yksi asia oli kuitenkin muuttunut. Pelko oli hävinnyt ja suomalaiset alkoivat taas uskoa parempaan tulevaisuuteen. Tämä ilmapiirin muutos käynnisti uudestaan myös vapaaehtoisen maanpuolustustyön. Ennen sotia toimineita yhdistyksiä alkoi pikkuhiljaa heräillä henkiin ja niiden vanavedessä perustettiin uusia reservin aliupseeriyhdistyksiä.

1950-luvun puoliväliin tultaessa yhdistyksiä oli toiminnassa jo muutamia kymmeniä ja tuli aika perustaa valtakunnallinen keskusjärjestö. Reservin Aliupseerien Liitto näki päivänvalon huhtikuussa 1955 Helsingissä ja tämän innoittamana paikallisyhdistyksiä alkoi syntyä yhä kiivaampaan tahtiin eri puolilla maata. Osin taustalla oli se, että liiton johdossa toimineet luottamushenkilöt kiersivät ahkerasti puhujamatkoilla ympäri maata.

Myös Naantalissa reservin aliupseeriyhdistyksen perustamista alettiin valmistella näihin aikoihin. Yhdistys syntyi vuoden 1957 helmikuussa Naantalin kansakoululla pidetyssä kokouksessa. Liittoa tilaisuudessa edusti vääpeli Arne Hahtela ja yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin pursimies Voitto Ylijoki.

Seuraavan kymmenen vuoden aikana Naantalin Reservin aliupseerit sai seurakseen yli sata uutta paikallisyhdistystä. Samalla syntyi maakunnallisten piirien verkosto, johon kuului myös vuonna 1959 perustettu Varsinais-Suomen piiri. Nykyään piirissä on mukana 23 paikallisyhdistystä eri puolilta Varsinais-Suomea, joista Naantali on yksi.

Reserviläisliiton 18 maakunnalliseen piiriin kuuluu tällä hetkellä 341 jäsenyhdistystä, joissa on jäsenenä noin 37.000 suomalaista miestä ja naista. Heistä 90 prosenttia on suorittanut varusmiespalveluksen tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen. Reservin Aliupseerien Liitto toimii nykyisin nimellä Reserviläisliitto ja sen jäsenyys on avoin kaikille täysi-ikäisille Suomen kansalaisille.

Parikymmentä vuotta sitten tehty nimen tarkistus ja jäsenpohjan laivennus on nostanut jäsenmäärämme noin kolmanneksen. Samalla Reserviläisliitosta on tullut Suomen selkeästi suurin maanpuolustusjärjestö. Jäsenkasvu jatkuu yhä eikä todennäköisesti kulu kovin montaa vuotta siihen, että ylitämme 40.000 jäsenen rajapyykin.

Vahva jäsenkasvu ja jäsenistön koostumuksen muutos on heijastunut myös toiminallisuuden kasvuna, vaikka itse perustoimintamuodoissa ei vuosikymmenten saatossa paljon muutoksia ole tapahtunut. Ammunta, urheilu ja liikunta, sotilaallisten perustaitojen ylläpitoon tähtäävä koulutus sekä suomaisten maanpuolustustahdon ylläpitämiseen liittyvä työ täyttävät edelleen yhdistysten toimintasuunnitelmat.

Laajin toimintamuotomme on edelleen ammunta. Juuri valmistunut toiminta- ja osallistumislukujen kartoitus kertoo, että meillä järjestettiin viime vuonna noin 8.500 ampumatilaisuutta ja -kilpailua, jossa tehtiin yli 100.000 ampumasuoritetta. Yhteenlaskettujen laukausten määrä oli lähes 1,6 miljoonaa eli runsaat 42 laukausta per jäsen.

Muiden perinteisten toimintamuotojen lisäksi viime vuoden raporteista löytyi paljon sotiemme veteraanien hyväksi tehtyä työtä. Olimme muun muassa mukana Sotiemme Veteraanit -keräyksessä. Monilla paikkakunnilla myös tuettiin veteraaniyhdistyksiä sekä autettiin yksittäisiä veteraaneja ja heidän puolisoitaan sekä leskiään.

Perinteisesti olemme vahvoja myös vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen järjestämisessä, joka tuli mukaan kuvaan Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen 1990-luvun alussa. Uutta reserviläisille järjestetty sotilaskoulutus ei toki ollut mutta aiemmin sitä jouduttiin Pariisin rauhansopimuksen määräysten johdosta järjestämään vähemmän avoimesti sekä erilaisten sijaistoimintojen kautta ja niiden osana.

Pari vuotta sitten tehdyn kouluttajatutkimuksen mukaan yli 40 prosenttia lakisääteisen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen vapaaehtoisista tulee Reserviläisliitosta. Hyvänä kakkosena on veljesjärjestömme Suomen Reserviupseeriliitto, jonka jäsenkortti löytyy joka neljännen MPK:n kouluttajan lompakosta. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminta ja sen järjestämä vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus seisoo siten edelleen vahvasti sen aikanaan perustaneiden järjestöjen varassa.

Olemme siis perinteisesti hyvin toiminnallinen järjestö, kuten jo puheeni alussa totesin. Viime vuosina liitto on pyrkinyt kertomaan toiminnastaan ja näkemyksistään enemmän ulospäin. Tämä on näkynyt erilaisten tiedotteiden ja kannanottojen määrän kasvuna, vahvalla läsnäololla sosiaalisessa mediassa sekä mediaviestintämme siirtämisestä osin ulkopuolisen tahon hoidettavaksi.

Vahva panostus viestintään ja tiedottamiseen on kantanut hedelmää. Kun liiton tunnettuus ensimmäisen kerran selvitettiin vuonna 2008, Reserviläisliiton tunsivat vain 40 prosenttia suomalaisista. Vuosi sitten tammikuussa tunnettuutemme oli noussut jo 56 prosenttiin. Ja kun vastaava tutkimus tehtiin pari viikkoa sitten, selvisi, että nyt meidät tuntee jo 67 prosenttia suomalaisista.

Reserviläisliiton tunnettuudessa on edelleen suuria eroja eri väestöryhmissä. Miehistä liiton tunnistaa lähes 80 prosenttia mutta naisista taas vain hieman runsas puolet eli 55 prosenttia. Alle 24-vuotiaista edes puolet ei tunne meitä, kun taas yli 65-vuotiaista 3/4 tunnistaa järjestömme. Kaupungeissa Reserviläisliitto tunnetaan huomattavasti paremmin kuin pienillä paikkakunnilla.

Töitä tunnettuuden lisäämisessä siis edelleen riittää. Osittain tunnettuutta on pyritty kasvattamaan myös Reserviläisliiton uudella, räväkällä ilmeellä. Tämä onnistuikin hyvin,

mistä kertoo uuden ilmeen ympärillä käyty, vilkas keskustelu sekä siitä uutisointi graafisen alan ammattijulkaisuissa.

Tietoinen tavoitteemme oli suunnitella ilme, joka on muista maanpuolustusjärjestöistä erottuva ja tunteita herättävä. Mediankaan edustajatkaan kun eivät tutkimusten mukaan erota maanpuolustusjärjestöjä toisistaan rivikansalaisista nyt puhumattakaan. Tunteita herättämätöntä viestintää taas ei kannata tehdä, koska se ei kiinnosta eikä liitto saa sen avulla näkemyksiään ja tavoitteitaan esiin mediassa. Ja media taas on se väline, jolla kykenemme tavoittamaan periaatteessa kaikki suomalaiset. Omien viestimiemme kautta tavoitamme vain omat jäsenemme. Elämme huomiotaloudessa kuten jotkut tänä asian kiteyttävät.

Kolikolla on toki myös käänköpuolensa. Uuden ilmeen lisäksi liiton viimeaikaiset kannanotot ja ulostulot ovat saaneet aikaan kiihkeitä väittelyitä sosiaalisessa mediassa. Viime viikkoina väittelyt ovat myrskynneet niin voimakkaina, että moderointia on jouduttu tekemään paljon ja kiivaampia kommentoijia sulkemaan kokonaan keskusteluiden ulkopuolelle. Näistä toimenpiteistä taas on syntynyt lisää riitoja ja erimielisyyksiä. Niinpä olemme jopa pohtineet kommentointimahdollisuuden estämistä Facebookissa kokonaan.

Itse kuitenkin toivon, että tähän tilanteeseen löytyy joku muu ratkaisu. Nuorisoa kun on vaikea tavoittaa juuri muun kanavan kuin sosiaalisen median kautta. Ja sosiaalisen median vahvuus taas on sen vuorovaikutteisuus.

Myös median edustajat seuraavan nykyään liiton kannanottoja ja toimintaa aiempaa tarkemmin. Tammikuun puolivälissä Reserviläisliitto joutui ensimmäiseen some-kriisiinsä, kun Helsingin Sanomat uutisoi allekirjoittaneen liiton nimissä tekemästä Facebook-julkaisusta, jossa kritisoitiin ehkä vähän turhankin jyrkin saatesanoin reservistä täydennyspalvelukseen siirtyviä reserviläisiä. Tämä ilmiöhän on nostanut päätään reserviläiskirjeiden ja kertausharjoitusten lisääntymisen myötä.

Reserviläisliittoa ja allekirjoittanutta höykytettiin mediassa muutama päivä mutta sitten avuksemme tuli istuva puolustusministeri, joka tuomitsi siviilipalvelukseen siirtyvät reserviläiset pitkälti samoin sanankääntein ja termein kuin allekirjoittanut. Tämän jälkeen media siirtyi arvostelemaan puolustusministeriä, jonka tueksi Reserviläisliitto puolestaan asettui omalla kannanotollaan. Joku keskustelua seurannut saattoi luulla, että liitto pyöritti tässä suurella ammattitaidolla ja tuloksellisesti mediaa mutta tässä voin tunnustaa, että enemmän oli kyse vahingosta kuin suunnitellusta toiminnasta.

Parhaillaan liitossa on käynnissä jäsenyytyväisyyskysely, jossa edellä kuvatut keskustelut ja kannanotot ovat nousseet esille. Reserviläisliiton uutta ilmettä ja mediaulostuloja sekä allekirjoittaneen kannanottoja on kyselyn vapaamuotoisissa kommentoissa jonkun verran arvosteltu. Vaikka asiallinen kritiikki on toki aina paikallaan, haluan muistuttaa RES 2020 -strategiamme tavoitteista ja sisällöstä.

Liiton yleisessä kokouksessa pari vuotta sitten hyväksytyssä asiakirjassa määritellään Reserviläisliiton viestinnän ensisijaiseksi tavoitteeksi liiton tunnettuuden lisääminen. Lisäksi tavoitteiksi on asetettu tiedon välittäminen ajankohtaisista maanpuolustukseen ja liiton toimintaan liittyvistä asioista sekä jäsenistölle että muille suomalaisille. Myös yleiseen maanpuolustusmielipiteeseen vaikuttaminen löytyy tavoitteista.

Keinoiksi näiden tavoitteiden saavuttamiseksi RES 2020 -strategiassa on listattu muun muassa aiempaa laajempi mukanaolo yhteiskunnallisessa keskustelussa, läsnäolon lisääminen sosiaalisessa mediassa, nopeammat kannanotot ajankohtaisiin asioihin sekä liiton johdon aiempaa laajempi esilläolo maanpuolustukseen liittyvillä foorumeilla.

Vaikka asiat voi toki aina tehdä paremmin ja virheistään oppia, Reserviläisliitto on nyt mielestäni lähinnä kuitenkin saanut sitä, mitä on tilannut ja mitä myös laaja järjestökenttämme on halunnut. RES 2020 -strategiaa työstettiin lähes kolme vuotta ja monin osin yhdessä piirimme sekä yhdistystemme kanssa. Ja kuten jo edellä totesin, se hyväksyttiin liiton korkeimmassa, päättävässä elimessä eli liittokokouksessa aikanaan yksimielisesti ja muistaakseni vieläpä ilman yhtään kommenttipuheenvuoroa. Niinpä sen sisältö ja tavoitteet viitoittavat sekä velvoittavat nyt liiton puheenjohtajiston, liittohallituksen ja liiton toimihenkilöiden toimintaa.

Hyvät kuulijat,

Olen erityisen iloinen siitä, että minut kutsuttiin tänään tänne Heikkilän Sotilaskotiin pitämään juhlapuhetta, sillä omaan vahvat varsinaissuomalaiset juuret. Vaikka kävin pääkaupunkiseudulla syntymässä, olen käynyt kouluni äitini kotikaupungissa Salossa, jossa vanhempani ja toinen siskoni edelleen asuvat. 1980-luvun vietin Turussa opiskelujen merkeissä ja tuolloin myös kesäinen Naantali tuli tutuksi.

Enpä osannut opiskeluvuosina kuvitella, että joskus tulevaisuudessa seisaisin puhujakorokkeella pitämässä juhlapuhetta Heikkilän kasarmilla. Tuolloinhan täällä toimi Varsinais-Suomen Ilmatorjuntarykmentti, jossa moni opiskelutoverini suoritti varusmiespalveluksen. Mutta niin se elämä meitä kuljettaa.

Kiitän Reserviläisliiton puolesta kutsusta tähän tapahtumaan ja samalla onnittelen tasavuosisjuhlaansa viettävää Naantalin paikallisyhdistystämme. Kiitän teitä siitä, että olette jo kuuden vuosikymmenen ajan tehneet merkittävää työtä puolustuksemme ja itsenäisytemme hyväksi vapaaehtoisen maanpuolustustyön saralla.

Erityinen kiitos niille, jotka olivat toimintaa aikanaan käynnistämässä. Yhdistyksen historiikin mukaan Naantalin Reservin aliupseeriyhdistyksen ensimmäiseen hallitukseen kuului kahdeksan henkilöä. He olivat kaikki rohkeita miehiä, sillä vielä 1950-luvun puolivälissä monet suomalaiset vierastivat vapaaehtoista maanpuolustustyötä eikä siitä juuri yhteiskunnaltakaan kiitosta herunut. Eikä todennäköisesti varsinkaan näillä seuduilla, jossa oli paljon teollisuutta ja sekä sen johdosta ääriivasemmistolla vahva kannatus.

Silti vapaaehtoinen maanpuolustustyö oli tuolloin vähintään yhtä tärkeää kuin tänäkin päivänä. Sillä pidettiin ja yhä pidetään yllä suomalaisten korkeaa maanpuolustustahtoa sekä reserviläisten fyysistä kuntoa ja sotilaallisia tietoja sekä taitoja. Nämä kaksi asiaa olivat tuolloin ja ovat edelleenkin maanpuolustuksemme keskeisiä kulmakiviä.

On hyvä aina pitää mielessä, että puolustusratkaisumme nojaa yleiseen asevelvollisuuteen ja suureen reserviin. Sodan ajan joukoistamme yli 95 prosenttia koostuu reserviläisistä. Toimiakseen puolustusratkaisumme vaatii paitsi jatkuvaa ja riittävää kertausharjoituskoulutusta myös reserviläisten omaehtoista toimintaa ja

kouluttautumista. Naantalin alueella tästä työstä vastaa ensisijaisesti Naantalin Reservinaliupseerit.

Toivotan teille paljon onnea sekä voimia jatkaa arvokasta työtänne itsenäisen isänmaamme hyväksi. Muistoksi näistä sanoista ja tästä tilaisuudesta luovutan Naantalin Reservinaliupseerit ry:lle liittomme standardin. Pyydän yhdistyksen puheenjohtajaa vastaanottamaan huomionosoituksen.